

uhanalaistumistaan

Uusimman arvioinnin mukaan joka kymmenes lajimme on uhanalainen ja melkein joka neljäs silmälläpidettävä eli vaarassa taantua uhanalaiseksi. 2008 arvioidusta 73 metsäluontotyypistä peräti 51 on uhanalaisia. Suomi on vielä kaukana kansainvälisestä tavoitteistaan pysäyttää metsäluontonsa köyhtyminen 2020 mennessä.

Metsien monimuotoisuus ei enää heikkene Suomessa -uutinen (MT 5.9.) tulkitsee tuoretta tieteellistä julkaisua Application of the Red List Index as an indicator of habitat change niin, että metsä- ja maatalouslajien uhanalaistumiskehitys olisi pysäytetty. Kuva maamme metsäluonnon monimuotoisuuden kehityksestä on kuitenkin tätä tulkintaa moniulotteisempi.

Esimerkiksi metsissä elävien kovakuoriaisten ja luteiden tilanne on parantunut. Kaikkiaan 41 kovakuoriaislajilla arvioitiin tapahtuneen selvä muutos myönteisempään suuntaan ja 12 lajilla huonompaan.

Eräät lahopuulla elävät lajit, kuten haavanjalosoukko ja haapajäärä, ovat hyötäneet säästöpuiden jättämisestä. Ennallistamispoltojen ja luonnonhoidollisten kulotusten lisääntymisestä on hyötynyt esimerkiksi kulokurekiitäjäinen.

Suomen kaikkien lajien

uhanalaisuutta kuvaavan muuttujan (Red List Indeks) sisällä eri lajiryhmien uhanalaistuskehitys vaihtelee melkoisesti. Tulosta voidaan kuvata graafisesti suoralla viivalla, eli maamme metsälajiston riski kuolla sukupuuttoon on säilynyt keskimäärin ennallaan.

Tämä ei tarkoita, että metsälajiston häviäminen olisi pysähtynyt. Esimerkiksi sammalien ja jäkälien uhanalaistuminen jatkuu yhä metsissämme.

Tutkimustulosten perusteella häviämiskatku on säilynyt samalla tasolla kahden uhanalaistusarvioinnin välillä. Myönteistä mitä metsien uhanalaisten lajien suorasta viivasta voi sanoa, on että tutkimuksessa mukana olleiden metsälajien uhanalaistumisen kiihtyminen on saatu pysäytettyä.

Havaitun myönteisen kehityksen jatkuminen edellyttää jatkossakin riittäviä ja oikein kohdennettuja toimia sekä talousmetsissä että suojelualueilla. Tämä on rohkaiseva viesti, joka kannustaa meitä jatkamaan metsäluonnon monimuotoisuuden suojelua ja hoitoa.

Aino Juslén

Luonnontieteellinen keskusmuseo
Luomus

Saija Kuusela

Suomen ympäristökeskus SYKE